

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 09.04.2024 r.

Znak: WZPS-5.431.2.5.2024.KC-Ś

**Pani
Marlena Sokołowska
Kierownik
Placówki Wsparcia Dziennego
w Osinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 12 marca 2024 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego w Osinie – Osina 62. Czynności kontrolne były wykonywane również w siedzibie organu prowadzącego placówkę – Akademia Wspierania Inicjatyw Społecznych AWIS – Warnkowo 6a, Gmina Nowogard. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 19/2024 z dnia 13 lutego 2024 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Karolina Czaja - Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem oraz Sylwia Buczkowska – główny specjalista. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 12 marca 2024 roku.

akta kontroli str. 1 – 9

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje udzielone przez [tekst wyłączony z jawności], Prezesa Stowarzyszenia Akademia Wspierania Inicjatyw Społecznych AWIS,
- informacje udzielone przez [tekst wyłączony z jawności], Skarbnika Stowarzyszenia Akademia Wspierania Inicjatyw Społecznych AWIS,
- informacje udzielone przez [tekst wyłączony z jawności], kierownika placówki,
- rozmowa z 4 wychowankami placówki,
- obserwacja dzieci i zajęć,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- dokumentacja prowadzona w placówce.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477).

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Prowadzenie placówki

Zgodnie z oświadczeniem Prezesa Stowarzyszenia Akademia Wspierania Inicjatyw Społecznych AWIS oraz udostępnioną dokumentacją, podstawę funkcjonowania Placówki Wsparcia Dziennego w Osinie stanowi zezwolenie Wójta Gminy Osina nr 1/2019 z dnia 12 listopada 2019 r. oraz umowa zawarta pomiędzy stowarzyszeniem a Gminą Osina z dnia 18 października 2019 r. Placówka funkcjonowała od 01 czerwca 2019 r. do 30 kwietnia 2023 r., w okresie obowiązywania projektu pn. „Nowe Placówki Wsparcia Dziennego w powiecie goleniowskim: „Czwarte Piętro” w Nowogardzie i 2 PWD w Gminie Osina”. W okresie od 1 maja 2023 r. do 5 marca 2024 r. w placówce nie prowadzono zajęć ze względu na brak środków finansowych. Wznowienie zajęć nastąpiło w dniu 6 marca 2024 r.

Zgodnie ze statutem placówki powinna ona działać co najmniej 2 razy w tygodniu minimum 4 godziny dziennie, natomiast zgodnie z regulaminem co najmniej 2 razy w tygodniu minimum 3 godziny dziennie. Podczas kontroli wskazano na powyższe rozbieżności w dokumentacji regulującej funkcjonowanie placówki.

Jak wynika z zapisów ujętych w regulaminie (rozdział 6, § 13, pkt 1) „placówka przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży wychowujących się w trudnych warunkach materialnych i wychowawczych”. Powyższy zapis znacznie zawęży grono rodzin i dzieci mogących skorzystać z tej formy wsparcia.

W regulaminie placówki (rozdział 7, § 15, pkt 4, lit. c) ujęto, że za nieprzestrzeganie zasad panujących w placówce możliwe jest „zawieszenie udziału dziecka w zajęciach placówki na określony czas lub zgodnie z decyzją wychowawców, w przypadku notorycznego nieprzestrzegania (...) zasad, skreślenie na stałe z listy uczestników”. Podczas kontroli wskazano, że taki zapis stoi w sprzeczności z ideą funkcjonowania placówek wsparcia dziennego.

Ponadto w regulaminie placówki (rozdział 4, § 5, pkt 1) ujęto, że placówka prowadzona jest w formie opiekuńczo-wychowawczej. Zgodnie z art. 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie opiekuńczej, specjalistycznej, pracy podwórkowej lub w połączonych formach. Zgodnie z art. 93 ustawy, placówka opiekuńczo-wychowawcza jest formą instytucjonalnej pieczy zastępczej. W związku z powyższym należy dostosować nazewnictwo do obowiązujących przepisów.

Po wznowieniu działalności placówki 6 marca 2024 r., zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w godzinach 15.00 – 18.00. Taka organizacja pracy placówki stoi w sprzeczności z zapisami ujętymi w jej statucie i regulaminie. Ponadto należy wskazać, że celem działalności placówki wsparcia dziennego jest przede wszystkim wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, organizacja ich czasu wolnego, pomoc w nauce i rozwijanie zainteresowań, a także współpraca z rodziną dziecka, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Z powyższego wynika edukacyjna, wychowawcza, społeczna oraz prewencyjna funkcja placówek wsparcia dziennego. Mając to na uwadze należy stwierdzić, że spełnienie powyższych przesłanek nie jest możliwe przy tak rzadkim funkcjonowaniu placówki. Zgodnie z oświadczeniem prezesa stowarzyszenia „ograniczone funkcjonowanie placówki ma charakter przejściowy i wynika z konieczności ponownego przygotowania placówki do prowadzenia zajęć, tzn. zatrudnienia pełnej obsady kadrowej, organizacji harmonogramu, rekrutacji uczestników”.

akta kontroli str. 10 – 28, 53 – 57

2. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przyjęcie dzieci do placówki odbywa za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych. W celu sprawdzenia zapewnienia wychowankom właściwej opieki planowano poddanie analizie wpisów z 18 dni wybranych losowo z ostatniego półrocza (w okresie 15.09.2023 r. – 05.03.2024 r.). Z uwagi na fakt, że placówka nie funkcjonowała od 01.05.2023 r. do 5.03.2024 r. nie było możliwości weryfikacji realizacji art. 28 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W dniu kontroli do placówki zapisanych było 8 dzieci, natomiast w zajęciach uczestniczyło 12 dzieci. Podczas kontroli wskazano, że w zajęciach organizowanych w placówce powinny uczestniczyć tylko te dzieci, które są do niej zapisane z uwagi na fakt, że w tym czasie wychowawca ponosi odpowiedzialność za ich bezpieczeństwo.

Żadne z dzieci zapisanych do placówki nie zostało skierowane przez sąd. Zgodnie z regulaminem w placówce obowiązywały następujące dokumenty: dziennik zajęć, lista obecności wychowanków, Indywidualny Plan Wsparcia Dzieci i Rodzin, Roczny Plan Pracy Opiekunczo – Wychowawczej Placówki, harmonogram zajęć placówki.

Zgodnie z regulaminem, placówka dysponowała 30 miejscami. Na dzień kontroli w placówce, do opieki nad dziećmi, zatrudniony był jeden kierownik – wychowawca, co oznacza, że zatrudnienie w placówce nie jest adekwatne do liczby miejsc określonej w regulaminie oraz jest niezgodne z obowiązującym w tym zakresie przepisem.

Funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego w poszczególnych formach reguluje art. 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówka w formie opiekuńczej powinna zapewnić dzieciom opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Zgodnie z prowadzoną dokumentacją, w okresie obowiązywania projektu, w ramach organizacji czasu wolnego, w placówce prowadzono takie działania, jak: wycieczki do teatru, kręgielni, parku rozrywki, kina, rajdy rowerowe, zajęcia manualne, gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu, zajęcia z elementami jogi, zabawy okolicznościowe, zajęcia z fotografii, kilkudniowa wycieczka do Łeby, piknik rodzinny, warsztaty cukiernicze, zajęcia z elementami socjoterapii. Dzieci były objęte zajęciami specjalistycznymi, prowadzonymi przez pedagoga, psychologa i socjoterapeutę, zatrudnionych w tym okresie w placówce.

Podczas kontroli przeprowadzono rozmowy z 4 wychowankami, w tym: 2 uczęszczającymi do placówki w poprzednich latach oraz 2 nowo zapisanymi. Dzieci, które były zapisane do placówki w okresie obowiązywania projektu, wskazały, że lubiły tutaj przychodzić, podobały im się zajęcia, mogły tutaj odrabiać lekcje. Wszystkie dzieci podały, że taka placówka jest im potrzebna oraz że powinna być otwarta częściej niż jeden raz w tygodniu.

Podczas kontroli obserwacji poddano bezpośrednią pracę z dziećmi. W zajęciach uczestniczyło 12 dzieci, pomimo że zapisanych do placówki było 8. Początkowo zajęcia z dziećmi prowadził asystent rodziny, który nie był zatrudniony w placówce, ani nie realizował zadań w ramach wolontariatu. Regulacje dotyczące tego, kto może pracować z dziećmi w placówce wsparcia dziennego zostały ujęte w art. 25 – 27 oraz art. 28 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Mając to na uwadze, stwierdzono, że do bezpośredniej pracy z dziećmi została dopuszczona osoba nieuprawniona. Z uwagi na powyższe zajęcia nie zostały poddane analizie pod kątem merytorycznym.

akta kontroli str. 33 – 38

3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, a także wolontariuszy współpracujących z placówką

Na dzień kontroli, w placówce, do opieki nad dziećmi, zatrudniony był jeden kierownik - wychowawca, który posiadał kwalifikacje określone w art. 25 ust. 2 pkt 1 - 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednostka nie posiadała dokumentu potwierdzającego spełnienie obowiązku wynikającego z art. 25 ust. 2 pkt 5 przytoczonej ustawy.

W kontrolowanym okresie placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

akta kontroli str. 29 - 32

4. Warunki lokalowe.

Placówka spełnia wymagania lokalowe i sanitarne, posiada pozytywne opinie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej i właściwego państwowego inspektora sanitarnego. Funkcjonuje na parterze nowo wyremontowanego budynku, mieści:

- salę multimedialną - stoliki, krzesła, tablica multimedialna, telewizor, projektor, stół do bilarda, piłkarzyki, szafy na dokumenty, klocki przestrzenne, gry planszowe,
- salę do zajęć - stoły, krzesła, scena,
- kuchnia - sprzęt AGD, lodówka, naczynia,
- toalety: damska, męska, dla osób niepełnosprawnych,
- szatnia.

akta kontroli str. 39 - 40

5. Sposób prowadzenia dokumentacji określonej w regulaminie placówki.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 4 dzieci objętych wsparciem placówki. W teczkach dzieci znajdowały się następujące dokumenty: formularz rekrutacyjny, formularz zgłoszeniowy, ankieta, deklaracja uczestnictwa, oświadczenia rodzica, dokumentacja dotycząca pracy specjalistów oraz indywidualny plan wsparcia dziecka i rodziny. W 2 przypadkach brakowało kompletnych informacji na temat działań podejmowanych wobec rodziny dziecka przed przyjęciem go do placówki. Puczono w tym zakresie. We wszystkich przypadkach brakowało potwierdzenia współpracy placówki z placówkami oświatowymi oraz podmiotami leczniczymi.

akta kontroli str. 41 - 52

Podsumowanie ustaleń kontroli

Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

- brak dokumentacji potwierdzającej współpracę placówki z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi,
- praca z dziećmi prowadzona przez osobę nieuprawnioną,
- liczba osób zatrudnionych do bezpośredniej opieki nad dziećmi nieadekwatna do liczby miejsc określonych w regulaminie placówki.

Przyczyny stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- niedopatrzenie,
- przerwa w działalności placówki,
- trudności finansowe.

Skutki stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- błędy formalne,

- niewystarczające wsparcie dla dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

Kierownik - wychowawca placówki.

Uprawnienia jednostki kontrolowanej:

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Wpis w książce kontroli: 2.

Wystąpienie otrzymują:

- 1) kierownik Placówki Wsparcia Dziennego w Osinie,
- 2) a/a.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w celu ich wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi

wydaję zalecenia

znaczące:

- 1) dopuszczać do pracy z dziećmi osoby do tego uprawnione oraz te, których dane zostały zweryfikowane w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
- 2) dostosować zatrudnienie do liczby miejsc określonej w regulaminie placówki oraz zgodnie z obowiązującym w tym zakresie przepisem,

zwykłe:

- 1) współpracować i dokumentować współpracę z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

Z uwagi na fakt, że w okresie objętym kontrolą placówka nie prowadziła działalności od 1 maja 2023 r. do 5 marca 2024 r. nie było możliwości poddania kompleksowej ocenie jej funkcjonowania pod kątem merytorycznym. W związku z tym odstępuję od dokonania oceny działalności placówki w zakresie objętym kontrolą. Ocena zostanie dokonana podczas kontroli sprawdzającej w 2025 r.

W przypadku braku zastrzeżeń, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń.

Z upoważnienia
WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:
Karolina Czaja-Śmietana
Starszy inspektor wojewódzki

Sylwia Buczkowska
Główny specjalista

Zastępca Dyrektora
Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak – Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne).